

ΟΙ ΝΤΕΤΕΚΤΙΒ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ «ΟΙ ΝΤΕΤΕΚΤΙΒ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ» ΕΝΔΥΝΑΜΩΝΕΙ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΝΑ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΟΥΝ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ – ΞΕΚΙΝΩΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΟΝ.

ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

ΤΙ ΚΑΝΕΙ

Βοηθά τους μαθητές να εξετάζουν τις καθημερινές ειδήσεις και τα γεγονότα ως σήματα αλλαγής που διαμορφώνουν το αύριο.

Αμφισβητούν παραδοχές

Σκέφτονται κριτικά για τον κόσμο γύρω τους

Βλέπουν τις τοπικές εξελίξεις ως πιθανούς μοχλούς μελλοντικής αλλαγής

Συνεργάζονται για να σχεδιάσουν καινοτόμες λύσεις

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ

Εκπαιδεύοντας την επόμενη γενιά ως ντετέκτιβ του μέλλοντος, χτίζουμε κοινότητες έτοιμες να προβλέπουν την αλλαγή και να διαμορφώνουν ένα καλύτερο μέλλον.

Πηγή: Detectives of the Future – methodology by Lourdes Rodriguez (Teach the Future), licensed under Creative Commons Attribution–NonCommercial–NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).

ΟΙ ΥΠΕΡΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ FORESIGHT

ΚΑΘΕ ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΧΕΙ ΤΗ ΔΙΚΗ ΤΗΣ «ΥΠΕΡΔΥΝΑΜΗ».

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕ ΤΕΣ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΑ Ή ΣΥΝΔΥΑΣΕ ΤΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΚΛΕΙΔΩΣΕΙΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ!

ΑΝΙΧΝΕΥΤΗΣ

**Εξερεύνηση
Τάσεων**

Εντοπίζει τις δυνάμεις που διαμορφώνουν τη ζωή μας με την πάροδο του χρόνου.

ΑΦΗΓΗΤΗΣ

**Μελλοντική
Αφήγηση**

Κάνει τα μέλλοντα να φαίνονται αληθινά και οικεία.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ

**Δόμηση
Σεναρίων**

Σχεδιάζει πολλαπλούς πιθανούς κόσμους.

ΠΛΟΗΓΟΣ

**Αναδρομικός
Σχεδιασμός**

Σχεδιάζει την πορεία προς τα πίσω, ξεκινώντας από το επιθυμητό μέλλον.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ
ΚΥΜΑΤΩΝ

**Τροχός του
Μέλλοντος**

Αποκαλύπτει τις συνέπειες και τα κυματιστά αποτελέσματα της αλλαγής.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ

**Μελλοντικός
Σχεδιασμός**

Μετατρέπει τα οράματα σε πρακτικά βήματα και στρατηγικές.

ΠΡΩΙΝΟ
ΠΟΥΛΙ

**Ανίχνευση
Οριζόντων**

Εντοπίζει αναδυόμενα σήματα πριν από τους άλλους.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

**2x2
Matrix**

Πλαισιώνει την αβεβαιότητα και οξύνει τη λήψη αποφάσεων.

ΣΥΝΔΥΑΣΕ ΚΑΙ ΤΑΙΡΙΑΞΕ ΥΠΕΡΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΠΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΝΔΥΝΑΜΩΜΕΝΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Ο ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΑΦΗΓΗΤΗΣ ΔΟΜΗΣΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ

ΜΕΙΝΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΣ, ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΣ & ΕΤΟΙΜΟΣ ΓΙΑ ΑΛΛΑΓΗ

1 Διερευνητικά Σενάρια – Ο Εξερευνητής

«Τι θα μπορούσε να συμβεί;»

Χαρτογραφούμε διαφορετικά πιθανά μέλλοντα

Διευρύνουμε τη φαντασία μας και εντοπίζουμε κινδύνους/ευκαιρίες

Παράδειγμα για νέους: κλίμα + τεχνολογία που αναδιαμορφώνουν τα επαγγέλματα

2 Κανονιστικά Σενάρια – Ο Ονειροπόλος

«Τι θέλουμε να συμβεί;»

Ξεκινάμε με έναν στόχο → δουλεύουμε προς τα πίσω

Δημιουργούμε κοινά οράματα και ιστορίες που κινητοποιούν

Παράδειγμα για νέους: σχολεία το 2040, ελεύθερα, συμπεριληπτικά & πράσινα

3 Διαταρακτικά / Σενάρια Wild Card – Ο Επαναστάτης

«Τι γίνεται αν συμβεί κάτι απρόσμενο;»

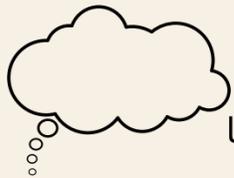
Φανταζόμαστε σοκ που αλλάζουν τα πάντα

Χτίζουμε ανθεκτικότητα και δοκιμάζουμε ιδέες

Παράδειγμα για νέους: ανακάλυψη στην καθαρή ενέργεια ή ξαφνική κρίση νερού

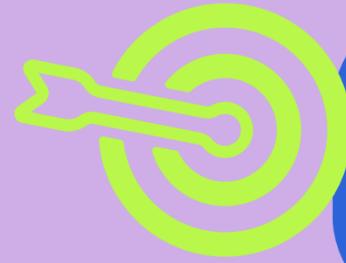
Ιεξερεύνησε
Δυνατότητες

Φαντάσου το
ιδανικό σου μέλλον

Δοκίμασε την αντοχή
του στις εκπλήξεις

ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΤΟ FORESIGHT;
ΤΟ FORESIGHT ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ, ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΦΑΝΤΑΖΟΝΤΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΑ, ΝΑ ΠΥΡΟΔΟΤΟΥΝ ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΝΑ ΧΤΙΖΟΥΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΚΑΤΑΝΟΟΥΝ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ, ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΖΟΥΝ ΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΝ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΜΕΛΛΟΝΤΑ.

FORESIGHT = ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΟΜΑΙ + ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ.

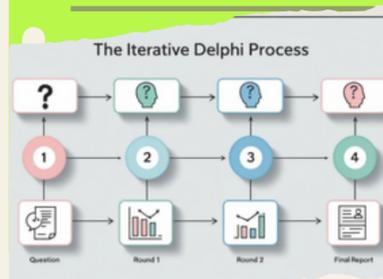
ΆΛΛΕΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ FORESIGHT
ΝΕΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΝΑ ΦΑΝΤΑΖΟΜΑΣΤΕ, ΝΑ ΕΞΕΡΕΥΝΟΥΜΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΜΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΕΛΦΩΝ
“Αξιοποίηση της Συλλογικής Σοφίας”

“ΤΟ FORESIGHT ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΛΩΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗ, ΕΙΝΑΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ. ΑΥΤΑ ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΒΟΗΘΟΥΝ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΝΑ ΣΚΕΦΤΟΝΤΑΙ ΚΡΙΤΙΚΑ, ΝΑ ΦΑΝΤΑΖΟΝΤΑΙ ΤΟΛΜΗΡΑ ΚΑΙ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΖΟΥΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΑ ΜΕΛΛΟΝΤΑ.”

ΤΙ ΕΙΝΑΙ

Ανώνυμοι γύροι εισροών από ειδικούς ή ομότιμους.

ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ

- Ορισμός ζητήματος & πρόσκληση ειδικών
- Συλλογή απόψεων → κοινοποίηση ανατροφοδότησης → αναθεώρηση
- Επανάληψη μέχρι να υπάρξει σύγκλιση και βασικά συμπεράσματα

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Αναδεικνύει διαφορετικές οπτικές
- Θέτει σαφείς προτεραιότητες
- Ενδυναμώνει τη φωνή των νέων

Προσαρμογή για νέους: Χρήση συνομηλίκων, κοινοτικών ηγετών και απλών διαδικτυακών εργαλείων

👉 **Συμβουλή:** Χρησιμοποίησε δημοσκοπήσεις, online φόρμες ή ερωτηματολόγια τάξης για να γίνει πιο διασκεδαστικό.

ΑΛΛΕΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ FORESIGHT

ΝΕΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΝΑ ΦΑΝΤΑΖΟΜΑΣΤΕ, ΝΑ ΕΞΕΡΕΥΝΟΥΜΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΜΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Wild Cards & Αδύναμα Σήματα

Εντόπισε το απρόσμενο πριν εκδηλωθεί

“ΤΟ FORESIGHT ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΛΩΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗ, ΕΙΝΑΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ. ΑΥΤΑ ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΒΟΗΘΟΥΝ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΝΑ ΣΚΕΦΤΟΝΤΑΙ ΚΡΙΤΙΚΑ, ΝΑ ΦΑΝΤΑΖΟΝΤΑΙ ΤΟΛΜΗΡΑ ΚΑΙ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΖΟΥΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΑ ΜΕΛΛΟΝΤΑ.”

ΤΙ ΕΙΝΑΙ

- **Wild Cards:** Σπάνια γεγονότα με μεγάλο αντίκτυπο
- **Αδύναμα Σήματα:** Μικρές, ασυνήθιστες ενδείξεις αλλαγής

ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ

- Παρατηρούμε ανωμαλίες («Αυτό είναι περίεργο!»)
- Συζητάμε νοήματα και τάσεις
- Φανταζόμαστε **Wild Cards**
- Εξερευνούμε επιπτώσεις με τον **Τροχό Μελλοντικών Εκβάσεων**
- Χτίζουμε στρατηγικές ανθεκτικότητας

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Αμφισβητεί παραδοχές
- Ενισχύει την προσαρμοστικότητα
- Πυροδοτεί δημιουργικότητα
- Ενισχύει την επίγνωση κινδύνων

Προσαρμογή για νέους: Μετατροπή σε παιχνίδια, εστίαση σε πραγματικά θέματα, προσθήκη θετικών εκπλήξεων

👉 **Ιδέα δραστηριότητας:** Παίξτε το «Αυτό είναι περίεργο!» και συζητήστε γιατί έχει σημασία.

ΑΛΛΕΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ FORESIGHT

ΝΕΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΝΑ ΦΑΝΤΑΖΟΜΑΣΤΕ, ΝΑ ΕΞΕΡΕΥΝΟΥΜΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΜΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

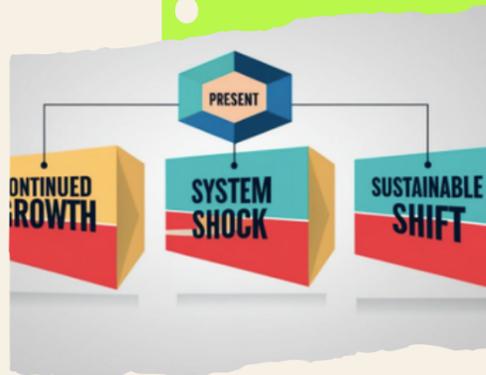
3 Σενάρια

Εστίαση της εξερεύνησης: τρεις ιστορίες, πολλές δυνατότητες

“ΤΟ FORESIGHT ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΛΩΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗ, ΕΙΝΑΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ. ΑΥΤΑ ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΒΟΗΘΟΥΝ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΝΑ ΣΚΕΦΤΟΝΤΑΙ ΚΡΙΤΙΚΑ, ΝΑ ΦΑΝΤΑΖΟΝΤΑΙ ΤΟΛΜΗΡΑ ΚΑΙ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΖΟΥΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΑ ΜΕΛΛΟΝΤΑ.”

ΤΙ ΕΙΝΑΙ

- Ένας πρακτικός τρόπος να δημιουργούμε λίγα, διακριτά μέλλοντα αντί για ατελείωτα.

ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ

- Επιλογή θέματος
- Ανάπτυξη 3-4 αντικρουόμενων ιστοριών (βασικό, αισιόδοξο, απαισιόδοξο ή μοντέλο 2x2)
- Σύγκριση και δοκιμή ιδεών σε όλα τα σενάρια

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Εύκολο στην κατανόηση
- Υποστηρίζει τη στρατηγική σκέψη
- Βοηθά στη λήψη αποφάσεων
- Διατηρεί την εστίαση

Προσαρμογή για νέους: Κρατήστε το απλό, χρησιμοποιήστε οικεία θέματα (σχολείο, μεταφορές, εργασία)

Youth twist: Βασίστε τις ιστορίες σε θέματα της καθημερινότητας όπως το σχολείο, οι δουλειές ή οι μεταφορές

ΑΛΛΕΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ FORESIGHT

ΝΕΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΝΑ ΦΑΝΤΑΖΟΜΑΣΤΕ, ΝΑ ΕΞΕΡΕΥΝΟΥΜΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΜΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

“ΤΟ FORESIGHT ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΛΩΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗ, ΕΙΝΑΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ. ΑΥΤΑ ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΒΟΗΘΟΥΝ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΝΑ ΣΚΕΦΤΟΝΤΑΙ ΚΡΙΤΙΚΑ, ΝΑ ΦΑΝΤΑΖΟΝΤΑΙ ΤΟΛΜΗΡΑ ΚΑΙ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΖΟΥΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΑ ΜΕΛΛΟΝΤΑ.”

Ανάλυση Διασταυρούμενων Επιπτώσεων

Πώς συνδέονται τα πάντα μεταξύ τους

ΤΙ ΕΙΝΑΙ

Μια μέθοδος για να διερευνούμε πώς τάσεις και γεγονότα επηρεάζουν το ένα το άλλο

	Variable 1	Variable 2	Variable 3	Variable 4	Variable 5
Variable 1		+	+		-
Variable 2	-		-		+
Variable 3	-	+		+	
Variable 4	+	-			+
Variable 5	+	+	-	+	

+	Strong Positive
+	Positive
	Neutral
-	Negative
-	Strong Negative

ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ

- Επιλογή βασικών μεταβλητών (5-7)
- Δημιουργία μήτρας (γραμμές vs. στήλες)
- Αξιολόγηση επιρροών (+ / - / 0)
- Εντοπισμός κινητήριων παραγόντων, αποτελεσμάτων και βρόχων
- Συζήτηση σημείων μόχλευσης και στρατηγικών

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Διδάσκει συστημική σκέψη
- Αναδεικνύει βασικούς παράγοντες
- Βελτιώνει τα σενάρια
- Εμβαθύνει την κατανόηση

Προσαρμογή για νέους: Χρήση post-it ή οπτικών πλεγμάτων, διατήρηση ποιοτικής προσέγγισης, επιλογή παραγόντων σχετικών με τους νέους

Youth twist: Βασίστε τα παραδείγματα σε οικεία θέματα όπως το σχολείο, η εργασία ή οι μεταφορές.

ΕΙΔΗ FORESIGHT

1

Ανάλυση Τάσεων & Ανίχνευση Οριζόντων

Αυτές οι μέθοδοι εντοπίζουν αλλαγές που συμβαίνουν στον κόσμο, είτε στην τεχνολογία, τον πολιτισμό ή το περιβάλλον, και βοηθούν τους youth workers να παραμένουν ενημερωμένοι και προσαρμοστικοί, αναστοχαζόμενοι ό,τι αναδύεται.

2

Σχεδιασμός Σεναρίων & Μελλοντικές Εκβάσεις

Αντί να μαντεύουμε ένα μόνο μέλλον, εξερευνούμε πολλές ιστορίες «τι θα γινόταν αν;». Τα σενάρια επιτρέπουν στους νέους να σκέφτονται δημιουργικά και να κατανοούν πώς μπορούν να εξελιχθούν γεγονότα και τάσεις. Οι αφηγήσεις μετατρέπουν αυτά τα μέλλοντα σε ζωντανές ιστορίες, κάνοντάς τα πιο προσωπικά και συναισθηματικά ελκυστικά.

3

Οραματισμός & Αναδρομικός Σχεδιασμός

Ο οραματισμός θέτει το ερώτημα «τι είδους μέλλον θέλουμε;» και ενθαρρύνει τους νέους να ονειρευτούν και να επικεντρωθούν σε αξίες. Ο Αναδρομικός Σχεδιασμός λειτουργεί αντίστροφα από αυτό το όραμα, εντοπίζοντας τα βήματα που απαιτούνται για να φτάσουμε εκεί, μετατρέποντας τα όνειρα σε σχέδια.

4

Στρατηγικό Foresight & Roadmapping

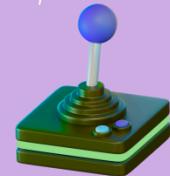
Αυτή η προσέγγιση συνδέει τη μελλοντική σκέψη με τη δράση στον πραγματικό κόσμο. Ο στρατηγικός σχεδιασμός βοηθά στη λήψη αποφάσεων, ενώ το Roadmapping χαράσσει μια πορεία με σαφή ορόσημα και στόχους, βοηθώντας youth projects να παραμένουν εστιασμένα και να έχουν αντίκτυπο με την πάροδο του χρόνου.

5

Συμμετοχικό & Βιωματικό Foresight

Οι νέοι δεν είναι απλώς αποδέκτες, αλλά συνδημιουργοί του μέλλοντος. Μέσα από παιχνίδια, προσομιώσεις και παιχνίδια ρόλων, καλλιεργούν ενσυναίσθηση, κριτική σκέψη και ηγετικές δεξιότητες.

ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΑ 5 ΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ BACKCASTING

1 Οραματισμός του Μέλλοντος

Φαντάσου ένα καλύτερο μέλλον (Τι έχει αλλάξει; Ποιοι ωφελούνται; Ποιες αξίες αντικατοπτρίζονται;) που δίνει κατεύθυνση και εμπνέει δράση.

2 Προσδιορισμός Κρίσιμων Οροσήμων

Στη συνέχεια, κινούμαστε προς τα πίσω στον χρόνο, εντοπίζοντας σημαντικές τομές και αλλαγές που θα έπρεπε να συμβούν για να επιτευχθεί αυτό το μέλλον.

3 Χαρτογράφηση της Διαδρομής

Δημιουργούμε ένα χρονοδιάγραμμα ή έναν οδικό χάρτη που δείχνει πώς εξελίσσονται οι αλλαγές, όπως τι πρέπει να συμβεί, ποιοι πόροι απαιτούνται και ποιες προκλήσεις μπορεί να προκύψουν.

4 Σχεδιασμός Δράσεων για Σήμερα

Αυτό το βήμα «γειώνει» το όραμα στην πραγματικότητα, εντοπίζοντας μικρές αλλά ουσιαστικές δράσεις που μπορούν να γίνουν τώρα και ποιοι μπορούν να βοηθήσουν.

5 Ομαδικός Διαμοιρασμός & Στοχασμός

Μοιραζόμαστε τα οράματα και τη διαδρομή, και στοχαζόμαστε πάνω σε ιδέες, παραδοχές και το πώς αυτή η διαδικασία άλλαξε τον τρόπο που σκεφτόμαστε για τη δράση και τη στρατηγική.

